

Bestilling av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll - Namsos Industribyggeseelskap(NIB) AS

Behandles i utvalg		Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Namsos kommune		19.01.2021	03/21
Saksbehandler	Einar Sandlund		
Arkivkode	FE - 217, TI - &58		
Arkivsaknr	20/503 - 1		

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll - Namsos Industribyggeseelskap(NIB) AS
2. Kontrollutvalget gir følgende innspill på problemstillinger/spørsmål:
-
-
3. Revisor bes å utarbeide prosjektplan til neste møte 02.03.21.

Vedlegg

Oversikt Namsos Industribyggeseelskap(NIB) AS
Eierdokument-for-Namsos-industribyggeseelskap-AS

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal ifølge kommunelovens § 23-4 påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierskap i selskaper som kommunen har eierinteresser i og utarbeide en plan for eierskapskontroll i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen ble behandlet av kommunestyret den 29.10.20 med slikt vedtak:

1. *Kommunestyret vedtar plan for eierskapskontroll 2020-2024 med slik prioritering av eierskapskontroller:*

- *Namsos Industribyggeseelskap AS (NIB)*
- *Namdal Rehabilitering IKS*
- *Midtre Namdal Vekst AS (MN Vekst)*

1.

Eierskapskontroll i selskap hvor andre kommuner vedtar dette, og Namsos kommune er medeier.

1. *Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.*

I samme møte behandlet også kommunestyret plan for forvaltningsrevisjon og i vedtaket er NIB AS satt opp som aktuell for forvaltningsrevisjon. Eierskapskontrollen vil være en naturlig del av forvaltningsrevisjonsprosjektet.

Generelt

Det var lagt opp til eierskapskontroll med forvaltningsrevisjon i NIB AS i 2019. Kontrollen av NIB ble utsatt, da retningslinjer for selskapet nylig hadde blitt endret. En kontroll av NIB er satt opp i planene for eierskapskontroll og evt. forvaltningsrevisjon. NIB er er heleid av Namsos kommune og har under seg 4 aksjeselskaper som NIB eier 100%.

NIB AS

NIB er et kommunalt virkemiddel i nærings- og samfunnsutvikling i Namsos. Selskapet ble stiftet i 1970 og er 100 % eid av Namsos Kommune. Aksjekapitalen er på kr 16 270 000.- og sum eiendeler er 29,2 millioner, herav 23 i anleggsmidler. Regnskapet for 2019 er avgitt med et overskudd på kr. 595.000.-. Selskapet har 1 ansatt. Viser forøvrig til vedlegg.

Selskapets formål er å leie, kjøp og salg av tomtegrunn, oppføring av industribygg, boliger, samt andre bygg innen kommunen og på forretningsmessig grunnlag drive utleie og/eller salg av slike bygg. Med sikte på å fremme industri og næringsvirksomhet i kommunen, skal selskapet kunne skaffe passende lokaler til rimelig leie for bedrifter som flytter til eller etablere seg i kommunen.

Kommunens Eiermelding 2020

Denne ble behandlet av kommunestyret i 2020 og sier følgende om NIB:

«Formål:

Leie, kjøp og salg av tomtegrunn, oppføring av industribygg, boliger, samt andre bygg innen kommunen og på forretningsmessig grunnlag drive utleie og/eller salg av slike bygg. Med sikte på å fremme industri og næringsvirksomhet i kommunen, skal selskapet kunne skaffe passende lokaler til rimelig leie for bedrifter som flytter til eller etablere seg i kommunen. For å fremme industri-, service og forretningsvirksomhet i kommunen kan selskapet også kjøpe aksjer i etablerte bedrifter eller gå inn med aksjekapital i nye selskaper.

Vedtatt Eierdokument for NIB AS beskriver følgende visjon og overordnede målsettinger:

Visjon: «Et verktøy for Namsos kommune i nærings- og samfunnsutviklingen.»

NIB har følgende overordnede målsettinger:

- 1. NIB skal være et verktøy for Namsos kommune til å bygge, eie og drive bygninger, samt erverve areal til forretnings-, industri-, og boligområder i kommunen. I tillegg skal NIB være en pådriver med tanke på sosial boligpolitikk og boligpolitikk generelt.*
- 2. NIB kan være en langsiktig eier av bygninger som leies ut til virksomheter i Namsos.*
- 3. NIB kan eie og drive bygninger som huser både kommunal, annen offentlig og/eller privat virksomhet (kombinasjonsbygg).*
- 4. NIB kan eie aksjer i selskaper under etablering og utvikling.*
- 5. NIB skal drives etter forretningsmessige prinsipper.*
- 6. NIB kan være en kortsiktig eier i bygg eller selskaper som ønsker kommunen som part i en etableringsfase.*

Vurdering

Namsos Industribyggselskap AS er heleid av kommunen og et strategisk viktig verktøy for realisering av politisk vedtatte mål. Styring skjer gjennom generalforsamling og politisk vedtatt Eierdokument for selskapet. Selskapet forvalter flere datterselskaper, deriblant Rock city Namsos AS. Namsos kommune skal ha et svært langsiktig perspektiv på sitt eierskap i selskapet.»

Kommunestyret vedtok Eierdokument for NIB den 27.09.18, jfr. vedlegg. Dokumentet angir mye av det samme i kommunens Eiermelding utfyllt en del strategier for hvert hovedmål.

Tidligere forvaltningsrevisjoner

Av historisk interesse kan det nevnes at det ble gjennomført forvaltningsrevisjon av NIB i 2009 og rapportens sammendrag viser i hovedtrekk at NIB fungerte godt som verktøy for kommunen når det gjelder tilrettelegging for næringslivet og samfunnsutvikling. Det kom frem at det var noen utfordringer i forhold til utøvelsen av eierskapet.

Med ny eierstrategi fra 2018 og stor reduksjon i anleggsmidler/langsiktig gjeld er selskapsbildet vesentlig endret.

Vurdering

Sekretariatet viser til de vedlagte dokumenter. Det er av interesse å se hvordan kommunen utøver sitt eierskap mot NIB, samt å gjennomføre forvaltningsrevisjon på aktuelle problemstillinger. Kommunen vedtok ny eierstrategi i 2018 og behandlet sin egen eiermelding i 2020. det vil være naturlig å se på hvordan disse er fulgt opp. eierskapskontrollen vil være en naturlig del av forvaltningsrevisjonsprosjektet.

Selskapet er videre et sentralt virkemiddel for kommunen i nærings- og samfunnsutviklingsmessig sammenheng, jfr. visjonen og overordnede målsettinger. NIB er et selskap som blant annet eier sentrale eiendommer i byen og har datterselskaper knyttet til disse. Sentrale spørsmål i forvaltningsrevisjonen med eierskapskontrollen kan være:

- Utøves kommunens eierskap i selskapet i tråd med lov og forskrift, eierens vedtak(drives selskapet i samsvar med selskapsavtalen og kommunens eiermelding) og etablerte normer for god eierstyring?
- Evt. forhold til heleide underselskap?
- Hvordan fungerer kommunens rapportering fra valgte representanter i selskapet?
- Er det en tydelig rolle- og ansvarsfordeling mellom kommunen og selskapet?
- Hvordan ivaretas langsiktig eierskap/utleie av bygninger til virksomheter?
- Selskapets eierskap, herunder ivaretagelse av kommunens interesser, i andre selskap og bygninger under etablering og avvikling?
- Drives selskapet etter forretningsmessige prinsipper?
- Selskapets pådriverrolle vedr. utøvelse av kommunens generelle og sosiale boligpolitikk?

I forhold til størrelse og gjennomføring på prosjektet vil konkret og tydelighet være viktig. På en slik bakgrunn anbefales kontrollutvalget å diskutere avgrensninger, aktuelle problemstillinger og innspill i bestilling som grunnlag for utarbeidelse av prosjektplan. Revisor bes å lage utkast til prosjektplan til kontrollutvalgets neste møte den 02.03.21.